

سابقه تاریخی

بستان آباد در محل شهر باستانی و گمشده تاریخی «اوجان» بنا شده است. اوجان پایتخت بیلاقی در دوره ایلخانان مغول بوده که بعداً در اثر حوادث روزگار، به کلی منهدم شده است. این منطقه به جهت آنکه در مسیر ارتباطی جاده ابریشم قرار داشته و از آب و هوای مناسب دامنه سهند برخوردار بوده همواره دارای جمعیت بوده و در متون تاریخی بازمانده از گذشته به اسامی "اوجن" و یا "اوجان" ذکر این منطقه به تکرار آمده است. از این که مرکز این منطقه یا آبادی بزرگ آن از چه تاریخی بستان آباد خوانده شده است، اطلاع موثقی در دست نیست. ولی پرواضح است که این نامگذاری و وجه تسمیه آن به همین سبزی و خرمی و چمنزارهای این منطقه مربوط می شود.

موقعیت جغرافیایی

شهرستان بستان آباد با وسعت 2795 کیلومتر مربع (6.1 درصد مساحت استان) در 45 کیلومتری تبریز واقع شده است و ارتفاع آن از سطح دریا 1679 تا 1740 متر می باشد. این شهرستان از سمت شمال با شهرستان هریس، از سمت شرق با شهرستان های سراب و میانه، از سمت غرب با شهرستان های تبریز و مراغه و از سمت جنوب با شهرستان هشترود هم مرز است.

تقسیمات کشوری

طبق آخرین تقسیمات کشوری شهرستان بستان آباد دارای دو بخش به نام های مرکزی (شامل دهستان های شبلی، قوریگل، مهرانرود مرکزی، مهرانرود جنوبی و اوجان غربی) و تیکمه داش (شامل دهستان های اوجان شرقی، سهندآباد، عباس شرقی و عباس غربی)، دو نقطه شهری به نام های بستان آباد و تیکمه داش و 188 آبادی می باشد.

جمعیت

براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال 1390، جمعیت شهرستان بستان آباد در حدود 94985 نفر (2.5 درصد جمعیت استان) و جمعیت مرکز این شهرستان 17954 نفر برآورد شده است. جمعیت شهری این شهرستان 20599 نفر و جمعیت روستایی آن 74386 نفر و تعداد خانوار آن 25564 خانوار است.

اقلیم و آب و هوا

بستان آباد منطقه ای است کوهستانی که سراسر قسمت جنوبییش را کوههای پربرف و مرتفع پوشانده است. شمال آن در امتداد کوههای بزغوش و غرب این شهرستان در امتداد کوههای موروداغ به ارتفاع ۲۹۶۰ متر در دنباله کوههای موروداغ و بزغوش بنام تک آلتی و گردنه معروف شبلی قرار گرفته است. مرتفع ترین نقطه شهرستان کوه سهند به ارتفاع ۳۷۷۲ متر می باشد. آب و هوای بستان آباد به دلیل قرار گرفتن در دامنه کوهستان سهند در زمستان سرد و پربرف و دوره یخبندانش طولانی و در تابستان معتدل و مطبوع است. هوای این شهرستان شش ماه از سال خشک و شش ماه دیگر مرطوب می باشد.

وضعیت اقتصادی

اقتصاد منطقه بستان آباد وابسته به کشاورزی و دامداری، و نشات گرفته از وجود آب و زمین مرغوب است. در بخش کشاورزی محصولات چغندر و سیب زمینی از تولید بالا و

مرغوبیت مناسب برخوردار است و در بخش دامداری و در قسمت لبنیات و خصوصاً پنیر از شهرت بسزائی برخوردار می باشد. شغل اصلی مردم کشاورزی، دامداری، قالیبافی و مشاغل آزاد می باشد در اکثر روستاهای تابع بستان آباد قالیبافی روستائی با نقشه روستاباف، بسیار رونق و رواج دارد و از منابع بزرگ درآمد مردم است. وجود معادن مختلف در کوههای مجاور، و کارخانه های مجهزی تاسیس شده در کنار جاده تبریز- بستان آباد، رونق بسزائی به اقتصاد و منابع شهرستان بخشیده است. واحدها و کارخانه های مختلف از جمله صابون سازی، قندریزی، حلاجی، کشفافی، تولید مواد غذایی در مرکز شهرستان مشغول به کار می باشند. در سالهای اخیر کامیون داری و خدمات حمل و نقل در ردیف عمده ترین مشاغل بستان آباد درآمده است.

از آنجا که بستان آباد به مرکز استان یعنی تبریز نزدیک است لذا کارخانجات متعددی در بستان آباد و مسیر بستان آباد- تبریز قرار گرفته است در عین حال در خود شهرستان واحدهای صنعتی فعال مشغول بکارند که کم و بیش در رشد اقتصادی و اشتغال زائی منطقه مؤثرند. این شهرستان دارای آبگرمهای متعدد در منطقه صنعت توریسم نیز می تواند در این منطقه بطور اصولی شکل گیرد.

نقاط تاریخی و دیدنی

چشمه های معدنی بستان آباد که در ده اسک کندی در 60 کیلومتری جنوب شرقی تبریز واقع شده و تالاب قوریگل در 45 کیلومتری شمال شرقی تبریز از نقاط دیدنی و گردشگری شهرستان بستان آباد محسوب می شوند.